

תאריך: 21/12/09
סימוכין: שאלת האחריות 211209

אחריות של גורמים המעורבים בפרויקט

האחריות לאיכות מערכת הגנת אש נחלקת בין:

- היזם ו/או בעל הנכס.
- מנהל הפרויקט והמפקח,
- האדריכל,
- יועץ הבטיחות,
- מתכנני המערכות,
- הקבלנים,
- המעבדה המאשרת.
- קבלני אחזקה.
- שירותי הכבאות.

מעשה בקניון שסבל משריפה קשה.

תהליכי השיקום כללו גם שדרוג מערכות בטיחות אש לרבות התקנת מערכות מתזים.

בכל קניון יש שטח ציבורי שבאחריות חברת הניהול ושטחים בחזקת שוכרים באחריותם.

חברת הניהול שכרה מנהל פרוייקט, יועץ בטיחות, חברת להתקנת מערכות גילוי אש, חברה לתכנון מערכות מתזים, חברת להתקנת מערכות מתזים אוטומטיים.

1. יועץ הבטיחות סקר את הסיכון וקבע הגדרות סיכון לרבות כיצד לחבר את מערכות המתזים בחנויות אשר באחריותם עם מערכות בשטח הציבורי (אינטגרציה).

2. מתכנן מערכת המתזים בצע תכנון בשטח הציבורי כולל נקודות קצה- חיבור לחנויות.

3. החברה להתקנת המתזים – התקינה מתזים בשטח הציבורי.

4. החברה שהתקינה מערכות גילוי אש חברה את הברזים ורגשי הזרימה לרכזת הציבורית.

5. מנהל הפרוייקט דאג לאינטגרציה בין הגורמים.

6. המעבדה המוכרת בדקה ואישרה את תוכניות המתזים ובדקה התקנה לפי השלבים.

בהמשך היה צורך לבצע התקנה בחנות גדולה וכאן קרה הכשל נשוא מאמר זה.

1. שירותי הקבלן להתקנת המתזים הוצעו לחנות אשר קבלה את ההצעה.
2. השירותים כללו גם תכנון.
3. הותקנה מערכת מתזים.
4. המערכת נבדקה ע"י המעבדה המוכרת ואושרה.
5. המערכת תוכננה עם תחנה הכוללת מגוף, אל חוזר ורגש זרימה. היא לא כללה ברזי ניקוז ובדיקה.
6. המגוף כנקודת קצה היה כלול בתכנון השטח הציבורי.
7. לאחר האישור של המערכת סגרו על התחנה עם לוח גבס ולא נודע כי בא אל קרבו.
8. הברז ורגש הזרימה לא חוברו למערכת הציבורית.
9. פרצה שריפה בחנות. מערכת המתזים לא פעלה מחמת מגוף סגור.
10. נגרמו נזקים כבדים לחנות ולמרות שמערכת המתזים בשטח הציבורי פעלה ובלמה את השריפה, נגרמו נזקים כבדים לחנויות סמוכות.

הפעילות המשפטית:

1. חוות הדעת שלנו מצאה את כל המעורבים אחראים.
2. הדיונים לגישור לא עלו יפה.
3. בית המשפט הציע פשרה אשר הייתה מבוססת על שני אבני בוחן:
 - א. שיעור האחריות של הגורמים המעורבים על פי הבנתו.
 - ב. התחשבות ביכולת של המעורבים, לאמור "שיעור עומק הכיס שלו". מעורב שהיה לו ביטוח טוב יותר נשא בחלק גדול יותר. מי שלא היה לא ביטוח נשא בחלק הרבה יותר קטן משיעור אחריותו.
4. הצעת השופט התקבלה.
5. הנתבע העיקרי הייתה חברת הניהול – לפי הפשרה היא נשאה באחריות בשיעור מזערי.
6. עיקר האחריות נפלה על העסק ממנו יצאה השריפה והמעבדה אשר אשרה את המערכת.
7. הקבלן שהיא האחראי העיקרי נשא בשיעור קטן יחסית, סדר גודל של כ-10%, זאת מאחר שלא היה לו "כיס עמוק" ...

חלוקת האחריות לפי הפשרה:

סדר גודל הנזקים שנתבעו ע"י החנויות סביב החנות שנשרפה:

- 1.** החברה אשר הפעילה את החנות בה קרה האירוע הייתה אחראית בכך שלא פקחה על עבודת הקבלן. שיעור האחריות לפי הפשרה – 24%.
- 2.** המעבדה שאשרה מערכת עם מגוף סגור ללא התראות – 24%.
- 3.** החברה שספקה מערכת גילוי לקניון ולא דאגה לודא שכל מערכות המתזים בקניון מחוברות לרכזת- 10%.
- 4.** הקבלן שהתקין את לוח הגבס שהסתיר את המגוף הסגור- 10%.
- 5.** הקבלן שהתקין את המערכת – 10% בלבד (לא היה לא ביטוח...).
- 6.** יועץ הבטיחות אשר הגדיר את הצורך במגוף נפרד לחנות גדולה וחיבור לרכזת אבל לא וידא שהמגוף והמערכת מחוברים – 6%.
- 7.** חברת הניהול – 3%.
- 8.** היו עוד אחרים.

בכבוד רב
דן ארבל
דן ארבל הנדסת סיכונים ושמאות בע"מ.